

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. В статті розглянуто особливості навчання вищої математики в технічному ЗВО під час пандемії COVID-19. Наведено результати анкетування студентів щодо мішаного навчання розділів вищої математики.

Ключові слова: мішане навчання; вища математика; результати анкетування; пандемія; COVID-19.

Analysis of the results of higher mathematics education in modern pandemic conditions

Abstract: In article considers the peculiarities of teaching higher mathematics at the Technical University during the COVID-19 pandemic. The results of students' questionnaires on blended learning in higher mathematics are presented.

Keywords: learning; higher mathematics; survey results; pandemic; COVID-19.

Перехід до онлайн освіти поряд з проблемами забезпечення всіх студентів та викладачів якісним зв'язком провайдерів інтернету та наявністю у кожного учасника сучасних, відповідних до якісного отримання зв'язку комп'ютерів де б вони не знаходились, виявило багато проблем можливості вести лекції, практичні заняття та лабораторні роботи викладачами фундаментальних дисциплін у технічних ЗВО, зокрема вищої математики та фізики.

Результати 2 семестрів навчання онлайн свідчать, що біля 3% студентів взагалі не мають можливості приєднатись до занять, 14% мають проблеми з відео зв'язком. Порівняльний аналіз результатів сесій 1, 2 та 3 семестрів свідчить про те, що першокурсники мають проблеми не тільки зв'язку, але й низькі навички самостійної роботи з матеріалами лекцій, використанням посібників, якісним, вдалим застосуванням інтернет ресурсів. Крім того, питання доброчесності студентів у процесі контролю набутих знань та вмінь з розділів вищої математики, як ніколи, стає актуальною для реального виявлення рівнів оцінювання викладачем. Прикро, що крім виявлення цих рівнів треба ще шукати методи запобігання не доброчесності у процесі проведення тестування на колоквиумах, контрольних роботах та іспитах.

Наведемо таблицю 1 анонімного опитування студентів потоку ФКСА-19б після закінчення курсу вищої математики стосовно мішаного навчання.

Аналіз отриманих результатів опитування дозволяє зробити висновки:

1. Опорний конспект лекцій + практичні заняття за розв'язком індивідуальних завдань з консультацією однокласників та викладача в аудиторії явно перевищує онлайн навчання.

2. Вагоме значення має наявність підручника (посібника) викладача при викладанні на лекції теоретичного матеріалу у вигляді опорного конспекту.

3. Привертає увагу низький відсоток використання інтернет ресурсів для самостійної роботи. Цей результат вимагає особливого аналізу: по-перше, це пов'язано з індивідуальністю курсу вищої математики кожного викладача відповідно до факультету технічного закладу; по - друге, чітко прослідковується шкільна звичка та навички самостійного розв'язку завдань за зразком (40%). Але наші дослідження показують - якщо враховувати наполегливість викладача на розв'язуванні індивідуальних завдань для кожного під час практичних занять в аудиторії або онлайн, поступово зростає рівень самоосвітніх навичок у студентів.

Отже бачимо, що аудиторне навчання є прийнятним для більшості студентів.

Цікавим було порівняти однорідні за складом групи різних років за різними можливостями викладання та використання методів навчання одного й того ж розділу вищої математики відносно набутого рівня складових компонент математичної компетентності майбутніх бакалаврів з технічною освітою.

Наведемо лише данні щодо результатів модуля з розділу «Ряди», для порівняння вибрано з кожного потоку одну групу (таблиця 2). Однорідність вибраних груп доведено за результатами «0» контрольної роботи (вхідний рівень) та результатами іспитів за 1 семестр навчання на 1 курсі критерієм узгодженості К. Пірсона за рівнем достовірності 95%.

Таблиця 1 – Результати анонімного опитування студентів потоку ФКСА-196

Запитання	Відповідь (%)
1 Яка методика читання лекцій для Вас була більш корисною	
а) опорний конспект лекцій в аудиторії (лекції 1 семестру на 1 курсі)	57
б) опорний варіант з екрану онлайн (2+3 семестр)	43
2. Яка методика практичних занять для Вас була більш корисною для навчання:	
а) за розв'язком загального прикладу на дошці (аудиторія)	40
б) за розв'язком індивідуальних завдань з консультацією одногрупників та викладача (аудиторія).	50
в) за розв'язком індивідуальних завдань з консультацією одногрупників та викладача (онлайн).	16
г) за розв'язком індивідуальних завдань з консультацією викладача (аудиторія).	33
д) за розв'язком індивідуальних завдань з консультацією викладача (онлайн).	13
3. Як часто Ви використовуєте для самостійного розв'язування завдань:	Відповідь: завжди - 1 інколи - 2 ніколи - 3
а) конспект лекцій	42/52/6
б) посібник викладача	19/81/0
в) підручники	6/71/23
г) конспект з практичних занять	68/29/3
д) інтернет	48/39/13

Таблиця 2 - Результати модуля щодо опанування розділу з числових та функціональних рядів

Рівні (max 37 балів)	2006 рік	2016 рік	2020 рік
Високий (33-37)	17%	13%	9%
Достатній (28-32)	40%	42%	32%
Середній (22-27)	37%	44%	42%
Низький (0-21)	4%	11%	17%

Отже, бачимо, що росте відсоток низького і середнього рівня. Аналізуємо отримані дані. Умови викладання та контролю отриманих знань при однаковій кількості аудиторних та позааудиторних годин для опанування розділу:

- 2006 рік – колоквиум, контрольна робота за індивідуальними варіантами та іспит тільки за білетами в аудиторії (тільки аудиторне навчання);
- 2016 рік – колоквиум за тестами в системі JetIQ, контрольна робота за індивідуальними варіантами, іспит частково (теорія) за тестами в системі JetIQ, задачі за білетами в аудиторії (тільки аудиторне навчання);
- 2020 рік – колоквиум за тестами в системі JetIQ, контрольна робота за індивідуальними варіантами в «Телеграм»+ Meet, іспит за тестами в системі JetIQ (тільки онлайн навчання).

Петрук Віра Андріївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри вищої математики, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, petruk-va@ukr.net.

Vira A. Petruk, doctor of Pedagogical Sciences, professor, professor of the Department of Higher Mathematics, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, petruk-va@ukr.net.